

Søknad om professorkompetanse – Forelesning, workshop og veiledning

Bakgrunn

Siden 2010 har UiT sentralt initiert professoropprykksprogram. Et viktig tiltak i likestillingsplanen som så fremmedes av personalseksjonen og som personal sjef Odd-Arne Paulsen la fram for universitetsstyret 14.10 (2010/2889) var ”Opprykksprosjektet 2010-2013”: UiT skulle finne fram til kvinner som var motivert og hadde potensial til å oppnå personlig opprykk til professor eller dosent innen utgangen av 2013. Prorektor Curt Rice som lot seg inspirere av EUs ambisjoner om å øke kvinneandelen blant professorer ved Europas Universiteter og tok en aktiv rolle.

Jeg hadde nylig kvalifisert til professor og blitt utpekt til Prodekan Forskning og ble da invitert inn for å gi en forelesning om min opplevelse og mine ervervede erfaringer og gode råd både i 2010 og i 2012. Kvinneandelen i vitenskapelige toppstillinger ved UiT økte med 8,3% i perioden 2010-2015. «Sett på bakgrunn av at opprykksprosjektet 2010-2013 var en effektiv måte å fremme rask karriereutvikling til toppstillinger, finner universitetsdirektøren at det vil være gunstig å etablere et nytt prosjekt over samme lest». Dermed startet UiT stitt andre kvinneopprykksprosjekt 2016-2018 nå ledet av Sigfrid Kjeldaas. Jeg bidrog på oppstart seminar 28.11.2016, der jeg foreleste om kravene til opprykk, søknadens omfang og struktur samt om skriving av CV.

På BFE etablerte jeg i 2012 professoropprykks-workshops der vi inviterte inn første amanuensiser som var interessert i å søke opprykk. I den sammenhengen etablerte jeg ett tett samarbeid med daværende personal sjef Anne Høydahl. Hun gikk igjennom listen med ansatte og diskuterte så med instituttleder og meg om hvilke vi skulle invitere til workshop. Anne innkalte, samlet inn stillingsbeskrivelser, CV og gjorde kravspesifikasjonene for professoropprykk tilgjengelig for kandidatene. Jeg hadde en gjennomgang av dokumentene før jeg gjennomførte en forholdsvis interaktiv forelesning som så var etterfulgt av workshop. Etter invitasjon fra Prodekan Salmeline Grimsgård tilpasset vi opplegget for HelseFak og gjennomføre 20.05.2015 «Karriereløp, opprykk til professor - hva skal til?».

Mentor

I etterkant av workshp har jeg tilbudt personlig veiledning til deltakerne gjennom møter og/eller skriftlig tilbakemeldning på CV og utkast til opprykks søknaden. I noen tilfeller har jeg fungert som personlig mentor.

Jeg har også hatt møter, oversendt material og svart på spørsmål vedrørende tilrettelegging av kvinners karriere med Prof. Jana Hajšlová, (Head, Department of Food Analysis and Nutrition University of Chemistry and Technology, Prague) i samband med EU finansiert prosjekt “Establishing Institutional cooperation between UiT the Arctic University of Norway and University of Chemistry and

Technology in prague in education it the field of food quality and biotechnology” ledet av Klara Stensvåg ved NFH.

Forberedelse til forelesning og workshop

Identifisere potensielle deltakere i samråd med instituttleder og personalsjef og send ut personlig invitasjon samt be om påmelding. Innhenter CV og stillingsbeskrivelsen og eventuelt skisse av søknaden fra deltakerne. Vi sender også ut lenk til de ulike fagområdenes spesifisering av krav til professor og dosent opprykk i lovdata.

Forelesningen:

Motivasjon og planlegging

Viktig for alle forskere å bli sett. Gratulerer! Dere er blitt sett! At dere får tilbud om mentor programmet viser stor tillit og støtte fra ledelsen (institutt, fakultet, og Universitet) og at de tror og håper at dere vil bli professorer.

Men hvorfor er du egentlig her? Hva er din motivasjon? Når skall du levere din professor søknad?

Bestemmelsen

Disse spørsmålene må du ta stilling til.

Vil du bli professor? Ønsker du å bli på universitetet? Hva vil en professortittel gi deg? Hva er i så fall gode grunner til å bli professor?

– Hva vil en professortittel ikke gi deg – og hva kan være gode grunner til ikke å bli professor?

Bestem deg før å nå målet:

Borde du trene mer? Prøver du å slutte røyke? Eller skall du bli professor? Viktig at professor løpet er noe du faktisk vill! Ikke kast bort energi, ressurser og la deg frustrere over et «kanskje». Du skal snakke pent og riktig med deg selv.

Ørjan Olsvik: "Å bli professor er som å gå til tannlegen – man må bestemme seg og så bli ferdig med det".

Når du har bestemt deg må du kunngjøre bestemmelsen til kolleger, ledere og familie. Det forplikter.

Stillingsbeskrivelsen

Har du en stillingsbeskrivelse? Når så du sist på stillingsbeskrivelsen din?

Evaluering av professorkompetanse gjøres i henhold til stillingsbeskrivelsen og det er viktig at det er samsvar mellom stillingsbeskrivelse og kompetanse.

Dersom stillingsbeskrivelsen ikke lenger samsvarer med arbeidsoppgavene dine bør du få den oppdatert/endret. Dette gjør du gjennom å utarbeide ny beskrivelse i samråd med fag/forskningsgruppeleder og Instituttleder. Så fremmer Instituttleder saken for tilsettingsutvalget ved fakultetet.

Hva er kravene?

Dette bør du finne ut jo før jo heller og her gjelder det å tenke langsiktig. Sjekk ut kravene som gjelder for din profesjon – kravene varierer noe mellom ulike profesjoner. Hvilke krav kan du innfri? Hva trenger du mer av? Definer hva som skal til for å fylle kompetansehull og jobb systematisk med det som mangler. Er det pedagogisk kompetanse, publisering eller administrativ erfaring? Kanskje litt av hvert? Obs, at forskningsledelse forventes å bli vektlagt sterkere i tiden som kommer. Lag en «grant record».

Lag en strategi

Definer hva som må til for å fylle kompetansehull samt styrke din kunnskap og publisering i forhold til 1) stillingsbeskrivelse 2) pre evaluering i tilfelle du har fått en slik. Diskutere og kvalitetssikre din **strategi** med mentor, instituttleder kolleger eller andre.

Skriv ned din strategi; beskriv hvordan du vil arbeide videre, argumentere hvorfor dette er viktig i forhold til stillingsbeskrivelsen, faggruppens instituttets og fakultetets strategi.

Definere hvor du skal spisse din kompetanse og hvordan du eventuelt skal skape bredde i din forskning. Er du stødig på metode? Trenger du oppdatering på ny teknologi, statistikk eller andre verktøy. Det blir stadig viktigere å vise selvstendighet både i forhold til forskningsaktivitet og publisering.

Lag en fremdrifts/karriere plan som er optimistisk, realistisk og gjennomførbar med tydelige tidsfrister. En plan uten tids frister er en drøm. Pass på å lage budsjett hvis du har driftskostnader.

Organisere dine ferdige og planlagte arbeid i tre tema og lage en liste med de planlagte manuskriptene på slutten. Skriv opp arbeidstittel og abstract for hver planlagt publikasjon og kontakte medforfattere i tide slik at de er papat og forberedt da jobben skall gjøres. Merk av de som er publisert og kryss av hver gang ett nytt arbeid blir ferdig. Feire deg selv eller lage en avtale med faggruppen, kollega eller venn om feiring.

Bør du ta planlegge et utenlandsopphold?

Evaluerer dette i forhold til din CV: Internasjonalt samarbeide på minst tre måneder er en fordel, men vurder det mot iden og ressursene det tar å organisere oppholdet. Sikre publisering med utenlandske medforfattere.

Mentorer og andre støttespillere

Bruk mentoren aktivt for å få hjelp til strategi og til å prioritere. Bruk også faggruppen og kolleger (avtale status rapportering på faggruppemøte). Få sparrings partner for å skrive gode fangende titler og gode abstrakts.

Kollegaer i opprykks programmet:

Har du støttespillere? Er dere flere som arbeider mot samme mål? Lag faste møtepunkter med andre i professor opprykks programmet.

Se hverandre! Vær interessert i hverandres prosjekt. Gi hverandre ros. Avtale om at dere kan bruke hverandre til klagemur. Ikke bruk andre (mentor, kollegaer, venner eller familie). Gi hverandre konstruktiv og ærlig kritikk og unngå «men».

Rydd plass

Når og hvor jobber du best? Morgen eller kveld? Sett av den beste tiden. Ikke slå på e-posten i beste arbeidstid. Skriv litt hver dag, spesielt hvis du vet at du kan lide av skrivesperre. Når har du ledig tid i kalenderen? Blink den ut som "opptatt". Lag en avtale med overordnede at det er greit (eks. hjemme hver formiddag). Blir du forstyrret og avbrutt på kontoret? Organiser deg slik at du kan sitte uforstyrret et annet sted, det være seg på hytta, på biblioteket eller et annet sted utenfor allfarvei. Kan du avtale med forskningsgruppeleder og forskningsgruppe samt instituttleder at du fritas for andre oppgaver for en periode? Anbefales. Det er ikke bare du som får glede av professortittelen, det har også institutt og forskningsgruppe.

Ikke reis på forskningstermin i kvalifiseringsperioden hvis du har familie (mye tid går til logistikk), men finn gjerne et annet kontorlandskap i byen.

Avtale med familie og nære venner om unntakstilstand i perioden frem mot kvalifisering. Redusere på krav til deg selv.

Gjennomfør rolleanalyser:

Kartlegg hvilke forventninger dine nærmeste har til deg. Det er ikke sikkert at 12 åringen er så opptatt av å bli kjørt på trening, men mener det er viktig med middag og familietid. Bruk for eksempel vedlagt skjema (vedlegg 1)

Prioriter

Prioritere, prioritere, prioritere. Planlegg frem til innleveringsdato, ikke videre (prosjekt søknader m.m.) Når du er professor åpner seg mange dører. Avtale med gruppeleder og instituttleder at du ikke skal få ekstra undervisnings eller administrative oppgaver i perioden.

Som regel er det vi selv som finner på de fleste digresjonene, når forskning og publiseringen er tung. Klare ikke takke nei til konferanse invitasjon, tar master og PhD-studenter til veiledning utenfor avtalt tid o.s.v.

Bruk din fremdrifts/karriereplan aktivt når du prioriterer. Hva trenger du mest? Å reise på konferanse (aldri uten presentasjon eller poster) eller å publisere? Må du si ja til dette foredraget eller møtet? Må du veilede denne mastergradsoppgaven eller være tredjeopponent nå? Hva trenger du mest for å nå målet om å bli professor?

Lær deg å si nei. Er det vanskelig å si nei til forespørsler? Be om betenkningstid og sov på beslutningen om "ja" eller "nei" en natt (eller tre). Det hjelper ofte.

Når tidsfrist for søknaden nærmer seg: Signaliser til kolleger, venner og familie at det er «unntakstilstand» (du står foran en "ny sammenskriving og innlevering", som da du leverte PhD avhandlingen). Det er en ærlig fremstilling av situasjonen.

Livet utenfor akademia

Sørg for påfyll og hyggelige aktiviteter. Hva gir deg overskudd og glede? Pass på å fylle på med det som betyr noe for deg – om det er litteratur, trening, turer, barn og familie. Dette er også en del av strategien din. Andre aktiviteter gir inspirasjon og gode ideer!

Søknaden

Mange opplever at arbeidet med søknaden er strevsomt, men også en nyttig gjennomgang av "hvor står jeg, hvor vil jeg gå videre, og hvorfor". Denne søknaden er et utpreget modingsarbeid som tar tid.

Markedsfør deg selv i nøkterne vendinger. Hva er din faglige styrke, hva er unikt ved din forskning og hva er du god til? Du kjenner deg selv best og du må beskrive det slik at også komiteen ser dine sterke sider. Be støttespillere lese det du har skrevet, hva "leser" de?

Søknaden må være kort, konsis, informativ og ryddig (Keep the evaluator happy).

Disposisjon i søknaden skal helst følge rekkefølgen i CVn alternativt kan du ta utgangspunkt i kravene til professoropptrykk på ditt fagområde.. (Noen innledende ord, Utdanning, Yrkespraksis, Vitenskapelig produksjon, Forskningsaktiviteter (tre temaer). Det er lurt å identifisere tre områder i din forskningsaktivitet, start gjerne med spisskompetansen og bruk de tre andre som støtteområder for å demonstrere din bredde.

Pedagogiske kvalifikasjoner. Fagpolitisk og administrativ erfaring, prosjektakvisisjon og populærvitenskapelig formidling og egenevaluering (hvordan du har jobbet frem mot søknaden og videre planer for din forskning). Om du har fått en preevaluering tar du utgangspunkt i den og beskriver hvordan du har arbeidet med å fylle hullene som ble påpekt i forrige runde. Avslutte med publiseringsliste med vedlagte arbeider fordelt på de tre teamene.

Søknaden din skal omfatte CV, beskrivelse av vitenskapelig produksjon med referanseliste (fordel publikasjonene fordelt på de tre områdene), pedagogisk arbeid, administrativ erfaring og formidling samt prosjektakvisisjon. Egenevaluering og videre planer for din forskning. Legg vekt på god struktur, ryddig fremstilling, passe detaljeringsnivå (ikke for mange) og pen layout. Du må ikke kjede komiteen.

En CV er et levende dokument. Pass på å oppdatere din CV jevnlig i en mappe der du både har en fullstendig/lang versjon og kan ta ut korte versjoner på 1-2 sider. Bruk ERC mal. Link til hjemmeside på UiT samt Google Scholar og/eller ORCID som angir din H-index og publiseringsstatistikk.

Nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

Bygg nettverk. Linked Inn, Twitter, Facebook?

PhD veiledning (Hovedveileder, biveileder?) Ta ansvar og dokumentere innsats. Søk om ekstern finansiering, eller argumentere med Instituttet om PhD som kvalifikasjonskrav for professor opptrykk.